

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबदल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ला-१
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९७४
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none">पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पिक चांगले येते.विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none">समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते.कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	लागवडीचा हंगाम <ul style="list-style-type: none">काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. लागवडीचे अंतर <ul style="list-style-type: none">७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none">हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन : लागवड व निगा <ul style="list-style-type: none">एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खड्डे खोदावेत.खड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी.वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्ड्यात टाकावी.

		<ul style="list-style-type: none"> ● काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते. ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोकट जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील डेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला
--	--	---

		<p>ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन :</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते जानेवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किलो
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – १५.७४ प्रति किलो काजू बियांची संख्या – १६० काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ६.२५ गराचे प्रमाण (%) – ३१ काजू बोंडाचा रंग – पिवळा काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ६०

		<p>७. काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ६५ ८. संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – ८ ९. गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W ३२० १०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – २०.३५</p> <p>विशेष गुणधर्म</p> <p>१. हंगामात लवकर येणारी जात २. मध्यम आकाराची काजू बी</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	 <p>The image shows two yellow cashew fruits (Vengurla -1) on the left. On the right, there are two groups of cashew nuts: the top group shows brown, unshelled nuts, and the bottom group shows white, shelled nuts, both arranged on a blue background.</p>

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ला-४
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९८१
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none"> पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पिक चांगले येते. विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none"> समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते. कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	<p>लागवडीचा हंगाम</p> <ul style="list-style-type: none"> काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. <p>लागवडीचे अंतर</p> <ul style="list-style-type: none"> ७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none"> हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन :</p> <p>लागवड व निगा</p> <ul style="list-style-type: none"> एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खडे खोदावेत. खड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी. वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्यात टाकावी. काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते.

		<ul style="list-style-type: none"> ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोकट जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील डेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी
--	--	--

		<p>प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन :</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते फेब्रुवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किग्रॅ
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – १९.०८ प्रति किलो काजू बियांची संख्या – १४० काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ७.६९ गराचे प्रमाण (%) – ३१ काजू बोंडाचा रंग – तांबडा काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ४५ काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ७६ संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – २६ गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W २४०

		१०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – २७.३४ विशेष गुणधर्म सर्वगुण संपन्न
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ला-६
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९९२
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none"> पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पीक चांगले येते. विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none"> समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते. कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	<p>लागवडीचा हंगाम</p> <ul style="list-style-type: none"> काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. <p>लागवडीचे अंतर</p> <ul style="list-style-type: none"> ७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none"> हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन :</p> <p>लागवड व निगा</p> <ul style="list-style-type: none"> एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खड्डे खोदावेत. खड्ड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी. वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्ड्यात टाकावी. काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते.

		<ul style="list-style-type: none"> ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोकाट जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील ढेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी
--	--	---

		<p>प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन :</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते फेब्रुवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किग्रॅ
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – १७.० प्रति किलो काजू बियांची संख्या – १२५ काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ७.९० गराचे प्रमाण (%) – २८ काजू बोंडाचा रंग – पिवळा काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ७० काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ८५ संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – ७.५ गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W २४०

		१०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – २६.२८ विशेष गुणधर्म १. कमी पसरट झाड २. मोठ्या आकाराच्या काजू बिया
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ला-७
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	१९९७
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none"> पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पीक चांगले येते. विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none"> समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते. कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	<p>लागवडीचा हंगाम</p> <ul style="list-style-type: none"> काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. <p>लागवडीचे अंतर</p> <ul style="list-style-type: none"> ७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none"> हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन :</p> <p>लागवड व निगा</p> <ul style="list-style-type: none"> एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खड्डे खोदावेत. खड्ड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी. वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्ड्यात टाकावी. काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते.

		<ul style="list-style-type: none"> ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोकट जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील डेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी
--	--	--

		<p>प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते फेब्रुवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किग्रॅ
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – १४.९४ प्रति किलो काजू बियांची संख्या – १०० काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – १०.०० गराचे प्रमाण (%) – ३०.५ काजू बोंडाचा रंग – पिवळा काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ६० काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ८५ संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – २६.०५ गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W १८०

		<p>१०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – ३३.५०</p> <p>विशेष गुणधर्म</p> <p>तुलनात्मकदृष्ट्या सर्वात मोठी काजू बी</p>	
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे		

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ला-८
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२००२
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none"> पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पीक चांगले येते. विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none"> समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते. कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	<p>लागवडीचा हंगाम</p> <ul style="list-style-type: none"> काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. <p>लागवडीचे अंतर</p> <ul style="list-style-type: none"> ७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none"> हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन :</p> <p>लागवड व निगा</p> <ul style="list-style-type: none"> एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खड्डे खोदावेत. खड्ड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी. वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्ड्यात टाकावी. काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते.

		<ul style="list-style-type: none"> ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोकट जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील डेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी
--	--	--

		<p>प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन :</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते फेब्रुवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किग्रॅ
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – १५.७५ प्रति किलो काजू बियांची संख्या – ८६ काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ११.५० गराचे प्रमाण (%) – २८.० काजू बोंडाचा रंग – लालसर काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – १०० काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ८५ संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – २८.५ गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W १८०

		१०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – २२.४७ विशेष गुणधर्म मोठी काजू बी व बोंडू
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	

अनु. क्र.	तपशिल	सविस्तर माहिती
१.	पीक व वाणाचे नाव	काजू वेंगुर्ले-९
२.	प्रसारित केल्याचे वर्ष	२०१५
३.	प्रसारित करणारी संस्था/विद्यापीठ	प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
४.	जमीन	<ul style="list-style-type: none"> पाण्याचा चांगला निचरा होणा-या सर्व प्रकारच्या जमिनीत काजूचे पीक चांगले येते. विशेषतः जांभ्या दगडापासून तयार झालेल्या वरकस जमिनीत काजूचे झाड चांगले पोसते.
५.	हवामान	<ul style="list-style-type: none"> समुद्र सपाटीपासून ७०० मी. उंचीपर्यंत काजूचे पीक चांगले येते. कोकणातील उष्ण व दमट हवामान या पीकास फारच अनुकूल आहे-
६.	लागवडीचा हंगाम व लागवडीचे अंतर	<p>लागवडीचा हंगाम</p> <ul style="list-style-type: none"> काजूची लागवड जून-जुलै मध्ये कलमे लावून करावी. <p>लागवडीचे अंतर</p> <ul style="list-style-type: none"> ७ X ७ मी. किंवा ८ X ८ मी. अंतरावर चौरस पध्दतीने करावी.
७.	प्रती हेक्टर झाडांची संख्या	<ul style="list-style-type: none"> हेक्टरी १५५ – २०० झाडे बसतात.
८.	पीक व्यवस्थापन	<p>१. लागवडीचे /पेरणीचे व्यवस्थापन :</p> <p>लागवड व निगा</p> <ul style="list-style-type: none"> एप्रिल मे महिन्यात उपरोक्त नमूद केलेल्या अंतरावर ०.६ X ०.६ X ०.६ मी. आकाराचे खड्डे खोदावेत. खड्ड्यात दिड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पुड मातीत मिसळावी. वाळवी नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन ५० ग्रॅम भुगटी प्रती खड्ड्यात टाकावी. काजूची लागवड पावसाळ्याच्या सुरुवातीला जून-जुलै मध्ये करावी. पाणी पुरवठ्याची सोय असल्यास या नंतरही लागवड केलेली चालू शकते.

		<ul style="list-style-type: none"> ● प्लास्टीकची पिशवी चाकू अगर ब्लेडने कापून अलगदपणे काढून टाकावी. ● लागवड करताना कलमांची हंडी फुटणार नाही याची काळजी घ्यावी अन्यथा कलम दगावण्याची शक्यता असते. ● कलमाचा जोड हा जमिनीच्या वर २ इंच ठेवावा व कलमांना काठीचा आधार द्यावा. ● कलमांच्या खुंटावर जोडाखाली येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. तसेच कलमांच्या जोडावरील प्लास्टीक पट्टी काढून टाकावी. ● ऑक्टोबर मध्ये कलमांच्या बुंध्यालगतची माती उकरून घ्यावी व त्यावर गवत किंवा प्लास्टीक कागदाचे आच्छादन करावे. ● कलमांचे मोक्यात जनावरांपासून व आगीपासून संरक्षण करावे. <p>२. खत व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● काजूच्या कलमांना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, दोन किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश ही खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. ● खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पध्दतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा व चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खतांची पूर्ण मात्रा द्यावी. <p>३. पाणी व्यवस्थापन :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन लागवड केलेल्या कलमांना पहिल्या वर्षी हिवाळ्यात दर पंधरा दिवसांनी तर उन्हाळ्यात दर आठ दिवसांनी प्रति कलम पंधरा लिटर पाणी घालावे. <p>४. किड व्यवस्थापन :</p> <p>काजूवरील डेकण्या (टी मॉस्किटो बग) व फुलकिडी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● या किडीचा बंदोबस्त करण्यासाठी झाडाला ऑक्टोबर महिन्यात नवीन पालवी फुटण्याच्यावेळी पहिली फवारणी मोनोक्रोटोफॉस ३६ टक्के १५ मि.ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली., मोहोर फुटण्याच्यावेळी दुसरी फवारणी
--	--	---

		<p>प्रोफेनोफॉस ५० टक्के १० मि.ली. तर फळधारणेच्या वेळी तिसरी फवारणी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ६ मि.ली. १० लीटर पाण्यात मिसळून करावी.</p> <p>खोडकिडा (रोठा):</p> <ul style="list-style-type: none"> या किडीच्या नियंत्रणासाठी १५ एम. एम. पटाशीच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठयाला बाहेर काढून मारून टाकावे. तो भाग २० टक्के प्रवाही क्लोरपायरीफॉस ५.० मि.ली. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा किंवा क्लोरपायरीफॉस १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल किंवा ७६ टक्के प्रवाही डायक्लोरव्हास १० मि.ली. + ५० मि.ली. रॉकेल छिद्रामध्ये ओतावे.
		<p>५. रोग व्यवस्थापन :</p> <p>फांदीमर:</p> <ul style="list-style-type: none"> रोगाचा बंदोबस्त करण्यासाठी प्रादुर्भाव झालेल्या फांद्या कापून टाकाव्यात व कापलेल्या भागावर १ टक्का बोर्डोपेस्ट लावावा. <p>पानावरील करपा:</p> <ul style="list-style-type: none"> या रोगाच्या नियंत्रणासाठी १ टक्का बोर्डोमिश्रण अथवा ०.२ टक्के मॅकोझेब या बुरशीनाशकाची फवारणी आवश्यकतेनुसार करावी.
९.	फळधारणा कालावधी	डिसेंबर ते फेब्रुवारी
१०.	उत्पादन क्षमता	१५ – २० किग्रॅ
११.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<p>वाणाची वैशिष्ट्ये</p> <ol style="list-style-type: none"> सरासरी उत्पन्न (किग्रॅ/झाड) – ७.५९ प्रति किलो काजू बियांची संख्या – ११२ काजू बी चे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ८.९ गराचे प्रमाण (%) – २९.३५ काजू बोंडाचा रंग – लालसर काजू बोंडाचे सरासरी वजन (ग्रॅ.) – ७२.९ काजू बोंडातील रसाचे प्रमाण (%) – ७६ संयुक्त फुलांचे प्रमाण (%) – २१.० गराची प्रतवारी (प्रती पौंड) – W २१०

		<p>१०. प्रति झाडाचे कमाल उत्पन्न (किलो) – १६.६८</p> <p>विशेष गुणधर्म</p> <p>झाडांचा आटोपशीर विस्तार, घोसाने फळधारणा आणि टपोरे काजू बी</p>
१२.	वाणासंबंधी छायाचित्रे	